

Bruxelles, 15.10.2019
COM(2019) 466 final

2019/0233 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comisiei extinse a Eurocontrol în ceea ce privește principiile de stabilire a bazelor de cost pentru tarifele de rută și pentru calcularea ratei unitare, precum și condițiile de aplicare a sistemului de tarife de rută și condițiile de plată

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii înainte de sesiunea Comisiei extinse a Eurocontrol din 28 noiembrie 2019 în legătură cu adoptarea preconizată a condițiilor actualizate de aplicare a sistemului de tarife de rută („condițiile de aplicare”) și a principiilor actualizate de stabilire a bazelor de cost pentru tarifele de rută și pentru calcularea ratelor unitare („principiile”), ambele denumite în continuare „actele avute în vedere”.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană

Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană („acordul”)¹ urmărește să stabilească un sistem comun de tarife de rută. În conformitate cu articolul 1 din acord, statele contractante au convenit să adopte o politică comună în ceea ce privește tarifele pentru infrastructurile și serviciile de navigație aeriană de rută, denumite în continuare „tarife de rută”, în spațiul aerian al regiunilor de informare a zborurilor care intră în sfera lor de competență. Prin urmare, statele contractante au convenit să creeze un sistem comun de stabilire și de colectare a tarifelor de rută și să utilizeze în acest scop serviciile Eurocontrol. În conformitate cu articolul 3 din acord, Comisia extinsă a Eurocontrol are misiunea de a institui sistemul comun de tarife de rută.

Acordul a intrat în vigoare în 1986.

Toate statele membre sunt părți la acord².

2.2. Comisia extinsă a Eurocontrol

În conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din acord, Comisia extinsă a Eurocontrol:

- (1) stabilește principiile pe baza cărora se realizează evaluarea costurilor pentru calculul tarifelor de rută;
- (2) stabilește formula care trebuie aplicată la calcularea tarifelor de rută;
- (3) aprobă, pentru fiecare perioadă de tarifare, rata de recuperare a costurilor;
- (4) determină unitatea de cont în care sunt exprimate tarifele de rută;
- (5) determină condițiile de aplicare a sistemului, inclusiv condițiile de plată, precum și ratele unitare, tarifele și perioada lor de aplicare;
- (6) determină principiile pe baza cărora se acordă scutirea de la plata tarifelor de rută.

Statele membre ale Eurocontrol și statele contractante care nu sunt state membre ale Eurocontrol dispun fiecare de un vot. În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) din acord, deciziile Comisiei extinse legate de evaluarea costurilor pentru calculul tarifelor de rută [articolul 3 alineatul (2) litera (a) din acord] și de condițiile de aplicare [articolul 3 alineatul (2) litera (e) din acord] necesită votul unanim și sunt obligatorii pentru toate statele contractante. În lipsa unei decizii unanime, Comisia extinsă adoptă o decizie cu o majoritate

¹ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

² Pe lângă statele membre ale UE, Albania, Armenia, Bosnia și Herțegovina, Georgia, Republica Moldova, Muntenegru, Monaco, Norvegia, Macedonia de Nord, Elveția, Turcia și Ucraina sunt părți la acord, ratificându-l.

de două treimi din voturile exprimate; orice stat contractant, care, din motive naționale superioare, nu poate să aplice acea decizie, supune Comisiei extinse o expunere de motive în acest sens [articolul 6 alineatul (1) litera (a) din acord].

2.3. Actele Comisiei extinse avute în vedere

Prin procedură scrisă, dar cel târziu în cadrul celei de a 113-a sesiuni din 20 și 21 noiembrie 2019, Comisia extinsă urmează să adopte decizii în privința actelor avute în vedere.

Scopul actelor avute în vedere este de a asigura coerența permanentă cu normele UE privind sistemul de performanță și de tarificare în cadrul cerului unic european, în special cu Regulamentul (UE) 2019/317 din 11 februarie 2019³ care se va aplica începând cu cea de-a treia perioadă de referință (2020-2024) ce debutează la 1 ianuarie 2020.

Proiectul de principii continuă să prevadă două metode posibile de calculare a costurilor și a ratelor unitare: metoda de recuperare integrală a costurilor sau metoda costurilor determinate. Modificările propuse includ următoarea declarație: „Statele contractante care aplică normele adoptate de Uniunea Europeană cu privire la sistemul de performanță și de tarificare în cadrul cerului unic european sunt considerate conforme cu normele adoptate de EUROCONTROL cu privire la aceste aspecte”. Actele avute în vedere nu abordează următoarele aspecte aprofundate în legislația UE:

- (1) condițiile în care pot fi revizuite costurile determinate și unitățile de servicii în vederea unei posibile revizuiți a planului de performanță;
- (2) obligația de a deduce fondurile publice obținute de furnizorii de servicii de navigație aeriană din costurile determinate (o cerință în temeiul dreptului Uniunii, dar nu și o politică comună a EUROCONTROL);
- (3) utilizarea veniturilor din tarifele de rută la finanțarea proiectelor comune;
- (4) parametri și valorile mecanismului de împărțire a riscurilor în materie de trafic;
- (5) calendarul și modalitățile de aplicare a unor reportări, de exemplu ajustările care rezultă din aplicarea mecanismului de împărțire a riscurilor în materie de trafic și a mecanismului de împărțire a riscurilor în materie de trafic;
- (6) detaliile stimulentei acordate furnizorilor de servicii de navigație aeriană;
- (7) setul de condiții referitoare la performanță care trebuie îndeplinite pentru a institui și pentru a aplica un sistem de tarificare simplificat.

Proiectul de principii este aliniat la articolul 22 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/317, respectiv, în cazul în care furnizorii de servicii de navigație aeriană suportă costuri de închiriere a unor active fixe, aceste costuri nu sunt incluse în costul capitalului.

Propunerile de modificare a condițiilor de aplicare se referă la articolul 5 (factorul „distanță”), la articolul 6 (factorul „greutate”) și la articolul 8 (exceptări) din proiectul de condiții de aplicare, în special în ceea ce privește calculul greutății maxime la decolare pentru fiecare aeronavă în parte. Această din urmă propunere ar urma să înlocuiască actualul calcul bazat pe media greutății maxime certificate la decolare pe tip de aeronavă și pe utilizator de spațiu aerian, cu efect de la 1 ianuarie 2020.

³ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei din 11 februarie 2019 de instituire a unui sistem de performanță și de tarificare în cadrul cerului unic european și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 390/2013 și (UE) nr. 391/2013 (JO L 56, 25.2.2019, p. 1).

În plus, Biroul central pentru tarife de rută („CRCO”) al Eurocontrol propune două modificări ale condițiilor de aplicare. Prima constă în introducerea unei noi clauze referitoare la comisioanele bancare legate de plata facturilor de către utilizatorii spațiului aerian. A doua se referă la ordinea de imputare a plăților la facturi în cazul în care utilizatorii spațiului aerian nu transmit instrucțiuni către CRCO.

Lista zonelor tarifare de rută din anexa 1 la condițiile de aplicare a făcut obiectul următoarelor actualizări: modificări de redactare aduse descrierilor zonelor tarifare „Bulgaria” și „România”, noua denumire a Macedoniei de Nord și o nouă descriere a zonei tarifare „Ucraina”.

Modificările menționate consolidează aplicarea principiilor „utilizatorul plătește” care fac parte din politica Uniunii de tarifare a utilizării infrastructurii de transport.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Actele avute în vedere asigură coerența permanentă cu normele UE referitoare la sistemul de performanță și de tarifare în cadrul cerului unic european, iar Uniunea ar trebui să susțină adoptarea lor. Se propune ca statele membre care acționează împreună în numele Uniunii să accepte modificările propuse ale actelor avute în vedere. .

Actele avute în vedere vor deveni obligatorii pentru părți în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) din acord, unde se prevede: „deciziile asupra problemelor la care s-a făcut referire în art. 3 paragraful 2 lit. a)-f) și h) necesită votul unanim al tuturor statelor contractante și vor fi obligatorii pentru toate statele contractante; dacă nu se realizează o decizie unanimă, Comisia lărgită va lua o decizie cu o majoritate de 2/3 din voturi; orice stat contractant, care, din motive naționale superioare, nu poate să aplice acea decizie, va supune Comisiei lărgite o expunere de motive”.

Obiectul actelor avute în vedere este acoperit în mare măsură de legislația Uniunii, în special prin Regulamentul (UE) 2019/317. Prin urmare, aceste acte ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora. În consecință, Uniunea are competență externă exclusivă în temeiul articolului 3 alineatul (2) ultima teză din TFUE.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din TFUE prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire *„a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”*

Articolul 218 alineatul (9) din TFUE se aplică indiferent dacă Uniunea este sau nu membră a organismului în cauză sau parte la acordul respectiv⁴.

Conceptul de *„acte cu efecte juridice”* include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care

⁴ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, Cauza C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctul 64.

„au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”⁵.

4.1.2. Aplicarea în cazul în discuție

Comisia extinsă este un organism instituit prin acord, iar actele pe care Comisia extinsă este invitată să le adopte constituie acte cu efecte juridice. Actele avute în vedere vor avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional pentru statele contractante, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) din acord.

Actele avute în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea în cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la transporturi (Titlul VI din TFUE).

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 100 alineatul (2) din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 100 alineatul (2) din TFUE, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

⁵ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, Cauza C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comisiei extinse a Eurocontrol în ceea ce privește principiile de stabilire a bazelor de cost pentru tarifele de rută și pentru calcularea ratei unitare, precum și condițiile de aplicare a sistemului de tarife de rută și condițiile de plată

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 100 alineatul (2) coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană⁶ („acordul”) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1986.
- (2) În temeiul articolului 3 alineatul (2) din acord, Comisia extinsă adoptă principii pe baza cărora se evaluează costurile pentru calculul tarifelor de navigație aeriană, precum și condiții de aplicare și de plată a acestor tarife.
- (3) Înainte sau în cursul celei de a 113-a sesiuni ale sale din 20 și 21 noiembrie 2019, Comisia extinsă trebuie să adopte, prin procedură scrisă, decizii referitoare la actualizarea principiilor de stabilire a bazelor de cost pentru tarifele de rută și pentru calcularea ratelor unitare, precum și la actualizarea condițiilor de aplicare a sistemului de tarife de rută și a condițiilor de plată („deciziile”).
- (4) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comisiei extinse a Eurocontrol, deoarece obiectul acestor decizii este acoperit în mare măsură de legislația Uniunii, și anume de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei⁷. Prin urmare, aceste acte ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora, iar Uniunea are competență externă exclusivă în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
- (5) Scopul deciziilor este de a asigura coerența permanentă cu normele Uniunii în domeniul transporturilor, în special cu Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al

⁶ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

⁷ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei din 11 februarie 2019 de instituire a unui sistem de performanță și de tarificare în cadrul cerului unic european și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 390/2013 și (UE) nr. 391/2013 (JO L 56, 25.2.2019, p. 1).

Parlamentului European și al Consiliului⁸ și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. Prin urmare, este oportun să se susțină adoptarea acestor decizii.

- (6) Poziția Uniunii urmează să fie exprimată de statele membre ale Uniunii care sunt membre ale Comisiei extinse a Eurocontrol, acționând împreună,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care trebuie adoptată în numele Uniunii în cadrul procedurii scrise, înaintea sau în timpul sesiunii Comisiei extinse a Eurocontrol organizate la 28 noiembrie 2019, este următoarea:

- (a) să se sprijine actualizarea principiilor de stabilire a bazelor de cost pentru tarifele de rută⁹;
(b) să se sprijine actualizarea condițiilor de aplicare a sistemului de tarife de rută și a condițiilor de plată¹⁰.

Articolul 2

Poziția menționată la articolul 1 este exprimată de statele membre ale Uniunii care sunt membre ale Comisiei extinse a Eurocontrol, acționând împreună.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*

⁸ Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic European (regulament-cadru) (JO L 096, 31.3.2004, p. 1).

⁹ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=93085cefad506a898b74bf51ae9f2ec6> Documentul Eurocontrol nr. 19.60.01.

¹⁰ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=5db7f9ad4dda0c0a7803388ca46b101e> Documentul Eurocontrol nr. 19.60.02-1.